

Číslo: 8020/2022-2023

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch **od 17. 10. 2022 do 20. 10. 2022**

Názov kontrolovaného subjektu	
Súkromná základná škola, Dneperská 1, Košice	
Zriaďovateľ	Dobrá škola n. o ., Dneperská 1, Košice

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Peter Ferenčák, riaditeľ školy
Mgr. Júlia Kydonová, zástupkyňa riaditeľa školy
Ing. Jana Mesarčová, zástupkyňa riaditeľa školy
Mgr. Sandra Mrázová, zástupkyňa riaditeľa školy

V súlade s poverením na **komplexnú** inšpekciu č. 8020/2022-2023 zo dňa 10. 10. 2022 **inšpekciu vykonali:**

RNDr. Anežka Nováčková, školská inšpektorka, ŠIC Košice

Mgr. Anežka Barillová, školská inšpektorka, ŠIC Košice

Mgr. Ján Benko, PhD., školský inšpektor, ŠIC Košice

RNDr. Zuzana Borovská, školská inšpektorka, ŠIC Košice

PaedDr. Dzvónik, školský inšpektor, ŠIC Košice

PhDr. Jana Fukerová, školská inšpektorka, ŠIC Košice

PaedDr. Ľudmila Hromjaková, školská inšpektorka, ŠIC Košice

PaedDr. Janka Hurayová, školská inšpektorka, ŠIC Košice

Ing. Liana Pírová, školská inšpektorka, ŠIC Košice

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav a úroveň pedagogického riadenia, procesu a podmienok výchovy a vzdelávania v základnej škole.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Komplexná inšpekcia bola vykonaná v plnoorganizovanej súkromnej základnej škole (SZŠ) s vyučovacím jazykom slovenským. Organizačnou súčasťou školy bol súkromný školský klub detí a súkromné centrum voľného času.

V školskom roku 2022/2023 sa v 24 triedach SZŠ vzdelávalo 477 žiakov, z toho 242 v 13 triedach 1. stupňa a 235 žiakov v 11 triedach 2. stupňa. Škola evidovala 35 žiakov (8 na 1. stupni, 27 na 2. stupni) so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP), z nich 35 so zdravotným znevýhodnením (ZZ)¹ a 1 zároveň aj so všeobecným intelektovým nadaním. Žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia ani z marginalizovanej rómskej komunity nevzdelávala. Celkový počet žiakov patriacich k národnostným menšinám, ktorí mali materinský jazyk² iný ako vyučovací jazyk školy bol 9, z nich boli 3 z 1. stupňa, 6 z 2. stupňa. Deti cudzincov školu nenavštevovali. Povinnú školskú dochádzku mimo územia Slovenskej republiky plnili 2 žiaci. Z celkového počtu 57 pedagogických zamestnancov (PZ) výchovu a vzdelávanie zabezpečovalo 41 učiteľov a 11 vychovávateľov. Na škole pôsobila 1 školská špeciálna pedagogička a 4 asistenti učiteľa, ktorých počet riaditeľ školy považoval za dostatočný. Podporný tím pre inkluzívne vzdelávanie škola nemala zriadený.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Priebeh a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu z hľadiska učenia sa žiakov a vyučovania učiteľom boli sledované priamymi pozorovaniami na 67 vyučovacích hodinách. Na 1. stupni bolo vykonaných 29 a na 2. stupni 38 hospitácií.

Primárne vzdelávanie

Slovenský jazyk a literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Rozvíjanie veku primeraných receptívnych i produktívnych **komunikačných kompetencií** žiakov bolo podporované na všetkých sledovaných hodinách. Spôsobilosti komunikovať žiaci preukázali plynulým kultivovaným vyjadrovaním s použitím spisovne správnej a primerane rozvinutej slovnej zásoby. V odpovediach používali vo vzťahu k obsahu preberaného učiva odbornú terminológiu. Vyučujúci na každej hodine vytvorili priestor pre prácu žiakov so súvislými i nesúvislými textami (v učebnici či pracovných listoch), ktoré boli prezentované čítaním, resp. počúvaním. Textom žiaci dokázali porozumieť, informácie a kľúčové slová vyhľadávali samostatne, ich obsah spájali do širších súvislostí podľa svojich poznatkov. Na polovici hodín nedostali príležitosť alebo nevedeli zaujať stanovisko, vytvoriť hodnotenie, prípadne hypotézu preberaného problému. Učiteľmi preferovanou aplikáciou tradičných metód³ práce so zadávaním úloh zameraných najmä na nižšie myšlienkové procesy žiaci preukázali poznávacie kompetencie najlepšie na úrovni zapamätania a porozumenia skôr nadobudnutých vedomostí. Dokázali obsah vysvetliť vlastnými slovami a interpretovať ho. V rámci osvojených poznatkov preukázali zručnosť v písaní správneho tvaru písmen, pravopise vybraných slov, sluchovo i tvarovo analyzovať hlásky v slove a jazykové vedomosti použiť v konkrétnych aplikačných cvičeniach. Sporadicky poskytnutú možnosť rozvíjať vyššie myšlienkové procesy pri riešení úloh na hodnotenie využili a preukázali len jednotlivci. Úlohy na rozvíjanie tvorivosti (vymyslieť adresu, pokračovanie príbehu, stanoviť pravidlá na tvorbu skupín písmen) zaradené na polovici sledovaných hodín vedeli vyriešiť takmer všetci žiaci.

¹ 20 žiakov s vývinovými poruchami učenia; 8 žiakov s poruchou aktivity a pozornosti; 5 žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou; 2 žiakov so sluchovým postihnutím;

² český; ruský; ukrajinský; vietnamský; čínsky;

³ práca s učebnými pomôckami (kartičky, obrázky, pracovný list); metóda rozvoja fonemického sluchu;

V procese rozvoja kompetencií k celoživotnému učeniu sa boli žiaci aktívni, sústredení, na nich kladené požiadavky dokázali kriticky posúdiť a splniť. Iniciatívne sa pýtali na nejasnosti súvisiace s učivom. Chybu vedeli identifikovať, ale na polovici sledovaných hodín ju nedokázali bez pomoci učiteľa opraviť. Na uplatňovanie zväčša formatívneho spôsobu hodnotenia učiteľmi žiaci reagovali, avšak absencia náležitej argumentácie a určenia pokroku vo vzdelávaní ovplyvnila nižšiu úroveň schopnosti žiakov spoznať a pomenovať vlastné i spolužiakove silné a slabé stránky. Poskytnuté a vytvorené príležitosti na sebahodnotenie a hodnotenie spolužiakovej činnosti vedeli využiť v rovine pocitov. Pri rozvíjaní občianskych kompetencií žiaci prevažne krátkymi vyjadreniami postojov interpretovali svoje názory k určitej téme alebo situácii. Aj keď učitelia zaistovali v triedach optimalizáciu pracovných podmienok a dodržiavaním stanovených pravidiel vytvárali v triedach pozitívnu sociálnu klímu, podporné stimuly pre učenie sa každého žiaka neposkytovali a učebnú záťaž v prípade potreby optimalizovali nedostatočne. Na jednej vyučovacej hodine spolupracovala pedagogická asistentka pri prekonávaní bariéry v učení sa žiaka. Slabou stránkou bola nízka miera vytvorenia priestoru na diskusiu pre zdôvodnenie a posúdenie svojich i spolužiakových názorov a postojov. Zaraďovaním hrových konverzačných aktivít vyučujúce viedli žiakov k efektívnej výmene informácií na úrovni žiak-žiak i žiak-učiteľ, čím vytvárali pozitívnu sociálnu klímu v triede a podporu sociálnych kompetencií žiakov. Na polovici monitorovaných hodín uplatnili tímové formy práce, v ktorých žiaci dokázali prijať nastavené pravidlá, vzájomne kooperovať, takmer všetci prezentovali výsledok spoločnej práce, avšak zväčša bez možnosti ho posúdiť a argumentovať.

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní v predmete slovenský jazyk a literatúra bolo na priemernej úrovni.

Sledované predmety primárneho vzdelávania

Učenie sa žiaka

Žiaci na takmer všetkých sledovaných vyučovacích hodinách disponovali adekvátnymi **komunikačnými schopnosťami**, dokázali sa vyjadrovať plynulo, pohotovo v ústnej i písomnej forme. Na otázky učiteľiek odpovedali ojedinele jednoslovné, prípadne pri prezentácií svojich poznatkov tvorili holé vety, v komunikácií sporadicky nevedeli uplatniť odbornú terminológiu. Na viac ako polovici hodín zväčša porozumeli obsahu textu. Prevažne identifikovali základné informácie, ale nie vždy vedeli súvislým spôsobom text správne interpretovať, prípadne vysvetliť využitie získaných informácií. Na tvorbu vlastného textu, či zaujatie stanoviska na viac ako polovici hodín nedostali príležitosť. Pri rozvíjaní poznávacích kompetencií zväčša vedeli riešiť úlohy na zapamätanie a porozumenie aj na aplikáciu. Na väčšine vyučovacích hodín prejavili schopnosť dedukcie, analytického myslenia pri rozčleňovaní informácií na menšie celky, pri porovnávaní vzájomných vzťahov (analýza podmienok potrebných pre život rastlín, porovnanie planét, postup riešenia úloh na základné a radové číslovky), ojedinele nedokázali analyzovať niektoré javy, napr. obeh Zeme a Mesiaca okolo Slnka. Rozvíjanie **vyšších myšlienkových procesov** zadávaním úloh na hodnotenie a tvorivosť bolo žiakom umožnené na približne tretine vyučovacích hodín. Pri poskytnutej možnosti riešiť problém hodnotením žiaci nie vždy vedeli vyvodiť záver pomocou nadobudnutých informácií (napr. počet pohybov Zeme, zhasnutie sviečky v obrátenej fľaši). Ojedinele sa im s pomocou vyučujúcej darilo navrhnúť možné riešenie problému (klesnutie teplovzdušného balóna na Zem). Rozvoj **kompetencií k celoživotnému učeniu** sa u žiakov preukázal ich aktívnym prístupom k práci a snahou kriticky myslieť pri pochopení predložených informácií. Na polovici hospitovaných hodín si žiaci dokázali uvedomiť chybu, alebo hľadať spôsob jej riešenia. Približne na tretine preukázali aj schopnosť zhodnotiť svoj učebný výkon. Väčší priestor mali pri reakcii

na hodnotenie svojho výkonu. V malej miere im bola poskytnutá možnosť hodnotiť výkony spolužiakov, či výchovno-vzdelávací proces. Ak aj možnosť posudzovať využili, hodnotenie zvyčajne nebolo komplexné. Pri prehľbovaní občianskych kompetencií žiaci na viac ako polovici hodín prevažne dokázali vysloviť svoj názor súvisiaci zväčša s témou hodiny, väčšinou ho aj vedeli zdôvodniť a približne na tretine aj aktívne počúvať názory iných. Rozvíjanie sociálnych kompetencií sa prejavovalo na väčšej časti hodín efektívnou komunikáciou s učiteľom a medzi sebou, čo prispievalo k vytváraniu pozitívnej triednej atmosféry. V rámci realizovaných kolektívnych činností na väčšine hodín žiaci prevažne dodržiavali dohodnuté pravidlá, ojedinele sa prejavovala pasivita niektorého člena v tíme. Pri poskytnutej možnosti skoro na polovici hodín žiaci poväčšine nedokázali hodnotenie a prezentovanie výsledkov svojej činnosti primerane zdôvodniť. Výrazným nedostatkom v tejto oblasti bol fakt, že na troch štvrtinách hospitovaných hodín žiakom nebolo umožnené argumentovať výsledky spoločnej práce.

Vyučovanie učiteľom

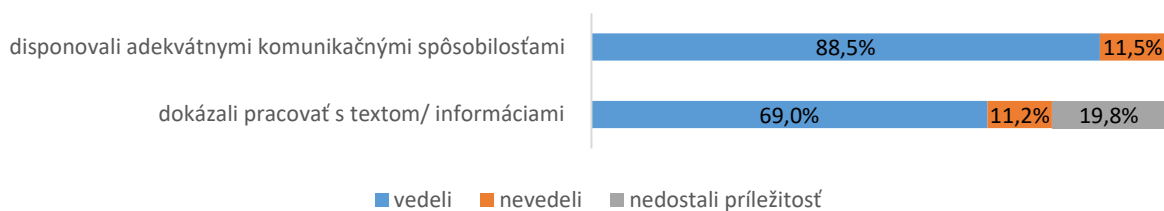
Napriek tomu, že na všetkých pozorovaných vyučovacích hodinách bola uplatňovaná motivácia žiakov k aktívnemu učeniu sa a aplikácia vhodných, účelne využitých učebných pomôcok, **podporné stimuly** pre učenie sa každého žiaka boli učiteľkami poskytované približne len na tretine hospitovaných hodín. Zvyčajne prevládalo frontálne vyučovanie, vyučujúce nepersonalizovali proces výučby a iba sporadicky zadávali diferencované úlohy. Ojedinele na niektorých hospitovaných hodinách poskytli možnosť výberu činností, či úlohy s rozdielnou náročnosťou pre žiakov so ŠVVP a v spolupráci s asistentkou učiteľa. IKT využívali prevažne na vyvodenie, upevnenie a opakovanie učiva, ale k jej zmysluplnému využitiu viedli žiakov len na menej ako polovici hodín. Aktívne činnostné učenie sa žiakov bolo **podporované metódami a formami práce smerujúcimi k rozvoju kritického myslenia, metakognície** (didaktické hry, tajničky, pokus, predĺžený výklad, riadený rozhovor, analýza obrázkov, práca v skupinách, dvojiciach). Využívané metódy a formy práce vytvárali priestor pre žiakov na aplikovanie získaných poznatkov, na rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov na úrovni analýzy (porovnávanie radových a základných číselníkov). Na dvoch tretinách sledovaných hodín nedošlo k uplatneniu úloh na hodnotenie a približne v rovnakom rozsahu i úloh smerujúcich k rozvoju tvorivosti žiakov. Na všetkých vyučovacích hodinách učiteľky svojou autoritou, osobným príkladom a postojom vytvárali prostredie, v ktorom sa žiaci cítili prirodzene a mohli byť rešpektovaní, ale iba na polovici hodín im umožnili zažiť úspech. Pri všetkých činnostiach vyučujúce zaisťovali **vhodné pracovné podmienky**.

Tabuľka 1 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v primárnom vzdelávaní

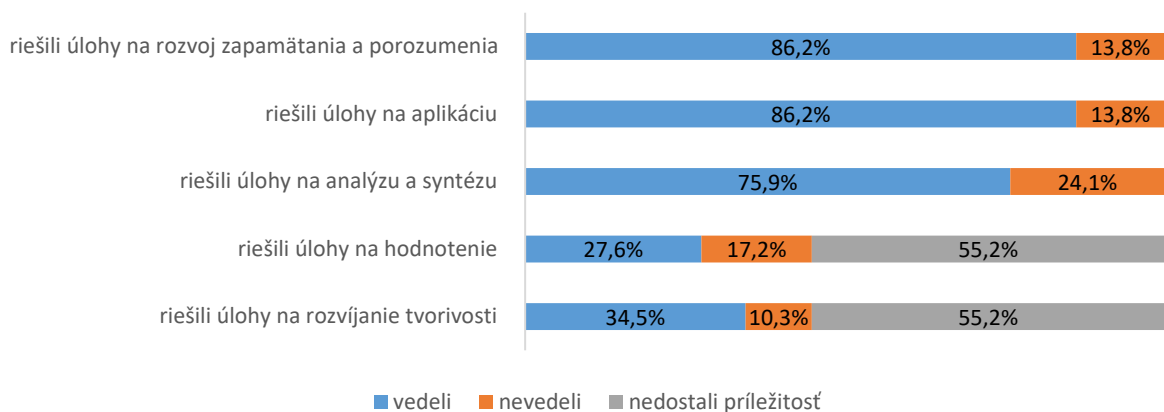
Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	priemerná
	anglický jazyk	priemerná
Matematika a práca s informáciami	matematika	priemerná
Človek a príroda	prvouka	priemerná
	prírodoveda	priemerná

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

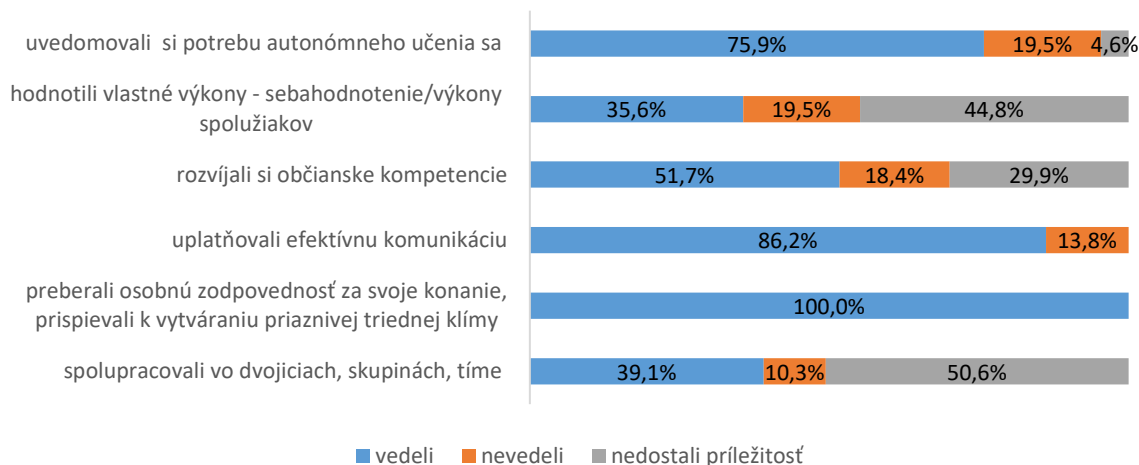
Graf 1 Preukázanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

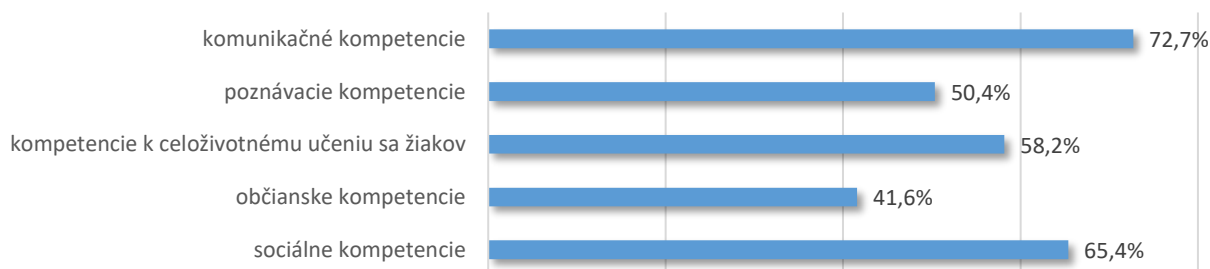
Graf 2 Preukázanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

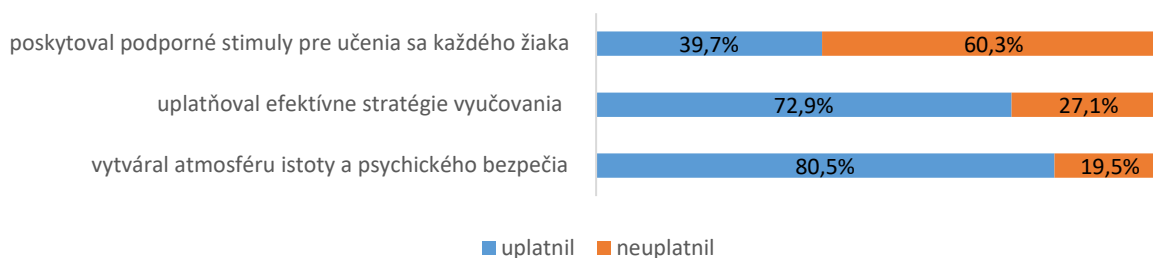
Graf 3 Preukázanie kompetencií k celoživotnému učeniu žiakov, sociálnych a občianskych kompetencií na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 3a Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 4 Poskytovanie podporných stimulov učiteľom pre efektívne stratégie učenia sa každého žiaka na vyučovacích hodinách v primárnom vzdelávaní

Nižšie stredné vzdelávanie

Slovenský jazyk a literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Na väčšine pozorovaných hodín žiaci disponovali adekvátnymi **komunikačnými spôsobilosťami**. V priebehu výučby sa dokázali vyjadrovať plynule, ich ústna odpoveď a reakcia na podnety zo strany vyučujúcich bola pohotová. Mali zväčša slovnú zásobu primeranú ich veku a pri hovorenom prejave ako aj rozboroch písaného literárneho textu používali správnu odbornú terminológiu. V ústnom prejave niektorých žiakov sa ojedinele vyskytovali nespisovné prvky alebo žiaci odpovedali len jednoslovne. Iba na jednej zo sledovaných hodín boli použité prostriedky IKT, ale vyučujúca ich nevyužila účelne vo vzťahu k stanovenému cieľu hodiny a na zvýšenie kvality vyučovacieho procesu. Vyučujúce naopak v plnej miere využívali vhodné rôznorodé didaktické materiálne prostriedky (zvukovú nahrávku, video, učebnice, pracovný zošit), pričom prevládala pracovný list, ktorý sa využíval na prácu s textom, jeho rozbor a na aplikovanie či kontrolu už nadobudnutých vedomostí žiakov. Na hodinách literatúry sa kládol dôraz na rozvíjanie počúvania s porozumením (video o živote J. Bottu) a rozvoj čítania s porozumením (rozbor básní). Hospitované hodiny ukázali, že väčšina žiakov dokázala porozumieť textu v jeho ústnej aj printovej podobe, zapamätať si konkrétne informácie a pracovať s nimi aj v širších súvislostiach. Pri práci s textom žiaci zvyčajne vedeli odlíšiť podstatné informácie od nepodstatných, prevažne samostatne dokázali urobiť rozbor písaného textu (určovanie znelých a neznelých spoluhlások, rozbor básní, určovanie básnických prostriedkov, nachádzanie zámen v iných pádoch ako datív) a sformulovať základnú myšlienku textu. Hodnotiť obsah textu dokázali iba jednotlivci. Efektívne metódy a stratégie boli zo strany vyučujúcich uplatňované len pri rozvíjaní **poznávacích kompetencií** žiakov na nižších úrovniach poznania (zapamätanie, porozumenie, aplikácia). Žiaci poväčšine správne reprodukovali osvojené vedomosti (informácie o živote J. Bottu, určenie spoluhlások). Pri úlohách na aplikovanie osvojených vedomostí na viac ako polovici hodín nemali žiaden problém vyhľadať učiteľom zadané úlohy (pravopisné cvičenie, cvičenia na spodobňovanie, list Bludisko). Úlohy zamerané na aplikáciu dokázali vyriešiť zväčša samostatne, občas bola nutná pomoc učiteľa. Príležitosti k rozvíjaniu **vyšších myšlienkových procesov** mali žiaci len asi na polovici hodín. Schopnosť riešiť úlohy na úrovni hodnotenia (diskusia, brainstorming, doplnenie možného obsahu textu) či na úrovni tvorivosti (príbeh s použitím zámen, situačný model) preukázali len na štvrtine sledovaných hodín. Na väčšine hospitovaných hodín chýbala podpora žiakov so ŠVVP uplatňovaním metód a foriem práce, ktoré rešpektujú ich potreby. Žiakom neboli poskytnuté **podporné stimuly** prostredníctvom diferencovania úloh, možnosti výberu činnosti či časového limitu na ich realizovanie. Na jednej zo sledovaných hodín prispela

k podpore sebadôvery žiaka prítomná pedagogická asistentka. Žiaci si pri rozvíjaní **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** s výnimkou jednej sledovanej hodiny uvedomovali potrebu autonómneho učenia sa, zapájali sa do vyučovacieho procesu, kládli otázky na zistenie a ujasnenie si nových informácií, zväčša preukázali schopnosť kriticky myslieť. Na polovici hodín mali príležitosť hodnotiť svoj učebný proces, či výkony spolužiakov. Objektívne pomenovať vlastné nedostatky (okrem jednej vyučovacej hodiny) a posúdiť výsledky činnosti spolužiakov nevedeli aj v dôsledku toho, že na väčšine hodín učitelia predstavili len obsah preberaného učiva a ciele formulovali bez zadefinovania normy ich činnosti. Na hodnotenie svojho výkonu od učiteľa zväčša vhodne reagovali a následne korigovali chyby v procese učenia sa. V rámci rozvoja občianskych kompetencií žiaci prevažne ochotne prezentovali svoj názor vo vzťahu k učebným témam (minulosť slovenského ľudu, ročné obdobia, autori a ich diela), aktívne počúvali a rešpektovali názory druhých. Len ojedinele dokázali svoj postoj aj obhájiť vhodnými argumentmi. Na väčšine hodín uplatňovali medzi sebou, aj smerom k učiteľom efektívnu komunikáciu, dodržiavaním pravidiel a korigovaním svojho správania (zo strany vyučujúcich, aj samých seba) prispievali k tvorbe pozitívnej klímy v triede. Slabou stránkou rozvoja sociálnych kompetencií bola skutočnosť, že len na dvoch hodinách dostali príležitosť na skupinovú prácu, väčšina z nich nevedela spolupracovať, nepomáhali si a výsledky prezentovali bez primeranej argumentácie.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní v predmete slovenský jazyk a literatúra bolo na priemernej úrovni.

Sledované predmety nižšieho stredného vzdelávania

Učenie sa žiaka

Žiaci na prevažnej časti sledovaných hodín disponovali zodpovedajúcimi **komunikačnými kompetenciami**. Prevládal kultivovaný, spisovne správny ústny i písomný prejav, na podnety učiteľov reagovali pohotovo, vecne a v súlade s komunikačnou situáciou. Pri prezentovaní poznatkov uplatňovali rozvinutú slovnú zásobu na veku a učebnej situácii primeranej úrovni, len občasne sa u niektorých žiakov vyskytli vo vzťahu k edukačným témam nedostatky v uplatňovaní odborných terminologických pojmov a vyjadrovaní sa prostredníctvom strohých, jednoslovných odpovedí. Spôsobilosť komunikovať v materinskom jazyku, aktívne používať cudzí jazyk v rôznych kontextoch a situáciách, identifikovať kľúčové slová, integrovať a analyzovať informácie žiaci preukázali na väčšine hodín pri práci s textom (v printovej, audiovizuálnej forme) či v procese riadeného rozhovoru s učiteľom. Možnosť pracovať s informáciami na úrovni vyšších myšlienkových operácií (kriticky hodnotiť, tvoriť, vyvodzovať závery či zaujať stanovisko) im však pedagógovia na signifikantnej časti vyučovacích hodín nevytvorili. Poznávacie kompetencie žiakov neboli rozvíjané komplexne. Osvojené vedomosti správne reprodukovali a zväčša ich následne dokázali aplikovať v úlohách a zadaných aktivitách. Na úrovni **vyšších myšlienkových procesov** pri riešení analytických úloh (hľadali rozdielnosti v obrázkoch, analyzovali literárny text, určovali lesné dreviny) pracovali prevažne samostatne, nachádzali súvislosti a vyvodzovali závery. Príležitosť samostatne posudzovať a vyhodnocovať správnosť informácií, produkovať nové riešenia (súvislý text formou príbehu, náučný plagát) či formulovať hypotézy im bola poskytnutá len výnimočne a využiť ju dokázali najmä v dôsledku absencie dostatočných a tiež vhodných stratégií zameraných na podporu rozvíjania myslenia, hodnotenia a kreatívnej tvorivosti len jednotlivci. Kým na prevažnej väčšine sledovaných hodín žiaci aktívne pristupovali k zadaným (individuálnym, skupinovým) úlohám, tak schopnosť kriticky zhodnotiť informácie (kladením otázok, či reflexiou procesu vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a ich praktickom využití), uvedomiť si

chybu a identifikovať jej príčinu, monitorovať správnosť a efektivitu svojich postupov v procese *autonómneho učenia* demonštrovali menej často (len o niečo viac ako na polovici z nich). Slabá stimulácia žiakov ku kritickému *hodnoteniu* vlastných *učebných výkonov* a k rovesníckemu hodnoteniu sa prejavila nízkou mierou schopnosti reagovať na hodnotenie od spolužiakov a regulovať vlastný proces učenia. Celkovo **kompetencie k celoživotnému učeniu** žiaci preukázali na menej ako polovici sledovaných hodín. V procese učenia prevažovala schopnosť žiakov aktívne prezentovať svoje názory a hodnotové postoje k témam na vyučovaní. Napriek uvedenému bola oblasť občianskych kompetencií v dôsledku absencie schopnosti aktívne počúvať, posudzovať informácie z viacerých uhlov pohľadu a argumentovať rozvíjaná komplexne len na menej ako polovici hodín. Žiaci sa správali kultivovane, stanovené pravidlá správania takmer vždy dodržiavali, so spolužiakmi a učiteľmi komunikovali empaticky a ústretovo. Na viac ako polovici hodín nedostali príležitosť kooperovať v tíme, zmysluplne a konštruktívne komunikovať vo dvojiciach či v skupine, čo do určitej miery oslabilo úroveň rozvíjania ich sociálnych kompetencií.

Vyučovanie učiteľom

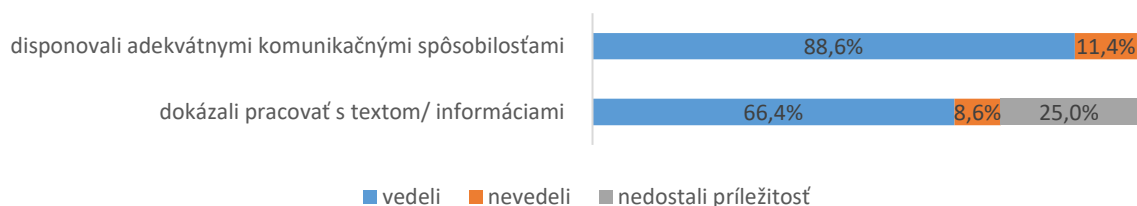
Učitelia dbali na dodržiavanie stanovených pravidiel správania a takmer všetkým žiakom v triede zaistovali **optimálne pracovné podmienky**, avšak na väčšine hodín nebrali ohľad na osobitosti žiakov a nepodporovali ich sebadôveru. Len občasne (najčastejšie v predmete matematika) optimalizovali učebnú záťaž žiakov pomocou diferencovaných a inšpiratívnych úloh, kompenzačných pomôcok, intervencie pedagogického asistenta či individuálneho prístupu, čo sa prejavilo v málo dôslednej personalizácii učebného procesu prostredníctvom **podporných stimulov**. **Efektívne stratégie vyučovania** uplatňované takmer na dvoch tretinách hospitovaných hodín boli zamerané prevažne na podnecovanie aktivity žiakov v procese učenia sa (brainstorming) na hodinách slovenského a cudzieho jazyka, aplikovanie získaných vedomostí v reálnych situáciách, činnosti zamerané na rozvíjanie kognitívnych procesov na úrovni analýzy (porovnávanie obrázkov, matematická rozcvička, didaktické hry). Učitelia menej často zadávali žiakom úlohy podporujúce aktívne činnostné učenie (experiment, skupinová práca na hodinách fyziky, matematiky) a kritické myslenie. Len ojedinele zaraďovali úlohy a techniky stimulujúce argumentačné a tvorivé schopnosti žiakov implementáciou kooperatívneho vyučovania (carousel na hodinách biológie).

• **Tabuľka 2** Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v nižšom strednom vzdelávaní

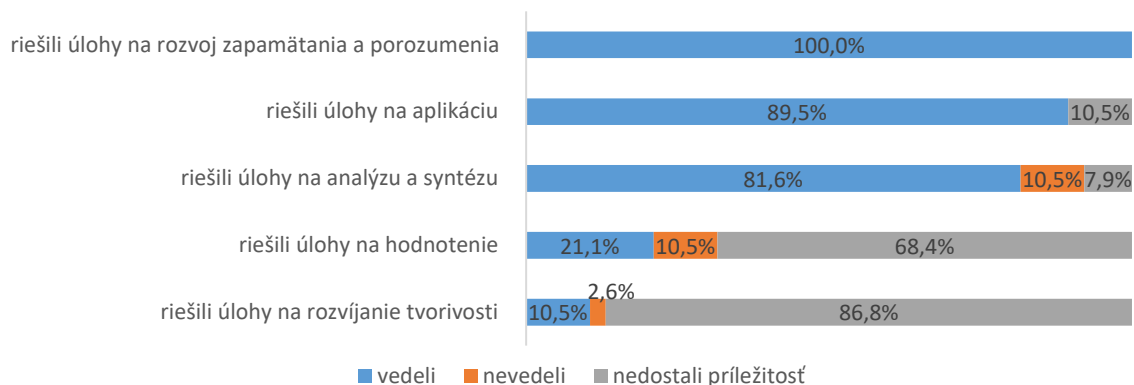
Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	priemerná
	anglický jazyk	priemerná
	nemecký jazyk	priemerná
Matematika a práca s informáciami	matematika	priemerná
Človek a príroda	fyzika	priemerná
	chémia	málo vyhovujúca
	biológia	priemerná
Človek a zdravie	telesná výchova	priemerná

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

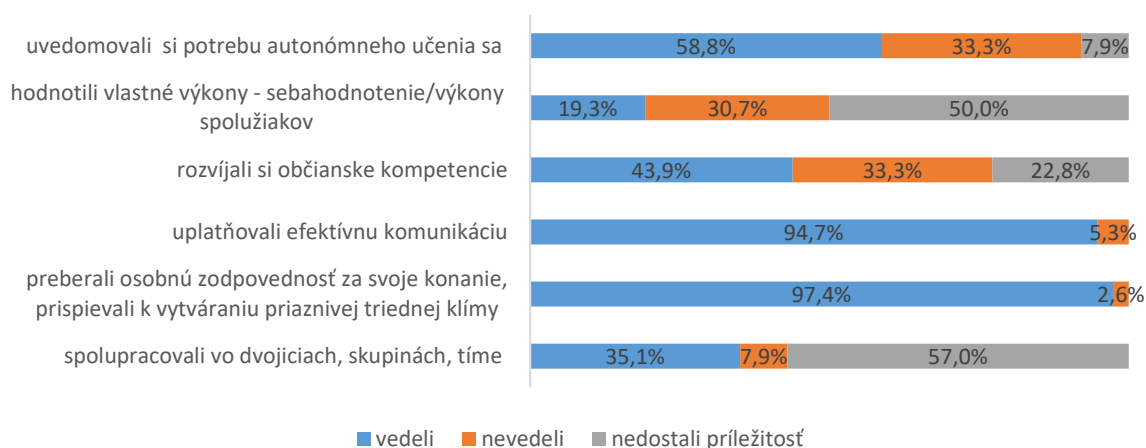
Graf 5 Preukázanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

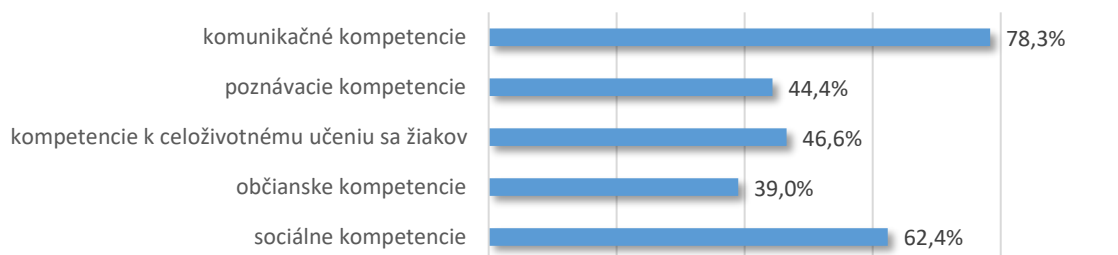
Graf 6 Preukázanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

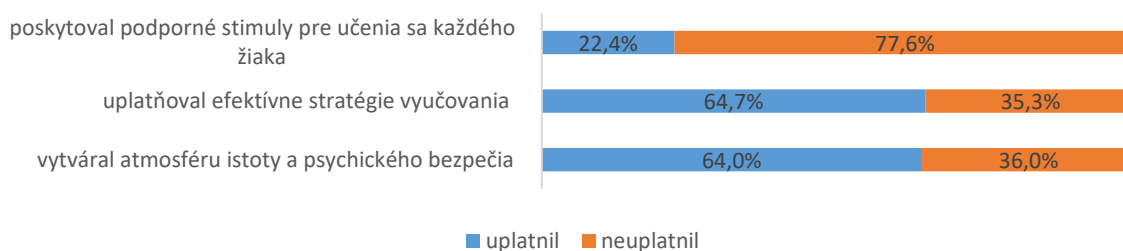
Graf 7 Preukázanie kompetencií k celoživotnému učeniu žiakov, sociálnych a občianskych kompetencií na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 7a Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 8 Poskytovanie podporných stimulov učiteľom pre efektívne stratégie učenia sa každého žiaka na sledovaných vyučovacích hodinách v nižšom strednom vzdelávaní

Výrazné pozitíva

Žiadne.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- Poskytovanie podporných stimulov pre vzdelávanie každého žiaka.
- Rozvíjanie kognitívnych zručností v oblasti vyšších myšlienkových procesov prevažne v úlohách zameraných na hodnotenie a podporu tvorivosti.
- Vytváranie príležitostí pre rozvíjanie kompetencií žiakov k celoživotnému učeniu sa podporou sebahodnotenia a hodnotenia spolužiakov.
- Rozvoj občianskych spôsobilostí žiakov zameraných na podporu ich argumentačných schopností.

RIADENIE ŠKOLY

Kontrolovaný subjekt uskutočňoval výchovu a vzdelávanie podľa **školského vzdelávacieho programu (ŠkVP)** s názvom *Kvalitní v škole – úspešní v živote* pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie. Stanovená štruktúra v ňom bola dodržaná, jeho vypracovanie zodpovedalo princípom a cieľom výchovy a vzdelávania. Riaditeľ školy a koordinátori pre tvorbu ŠkVP ho aktuálne dopĺňali, revidovali podľa vlastných špecifických potrieb a podmienok. Prerokovaný bol v pedagogickej rade i rade školy. Zákonným zástupcom žiakov bol prístupný v elektronickej podobe na webovom sídle školy. Základný dokument nadväzoval na obsah výchovy a vzdelávania v štátnom vzdelávacom programe (ŠVP) a bol doplnený o vymedzenie vlastných cieľov korešpondujúcich s cieľmi výchovy a vzdelávania stanovenými v školskom zákone. Na 1. stupni boli koncipované ako program kognitívneho a intelektuálneho vzdelania vyvážené so sociálnym a emocionálnym rozvojom žiakov. Základom nižšieho stredného vzdelávania bol interdisciplinárny prístup pri osvojovaní znalostí a spôsobilostí žiakov a rozvoj ich analytických a kritických schopností. V súvislosti so zameraním školy boli stanovené ciele a poslanie výchovy a vzdelávania splniteľné.

Učebné plány (UP) pre obidva stupne vzdelávania akceptovali príslušné rámcové UP včítane poznámok, špecifiká výchovno-vzdelávacieho procesu boli stanovené vo vlastných poznámkach k UP. Napĺňanie stanovených cieľov základného dokumentu škola podporila využitím disponibilných hodín na zavedenie predmetov anglický jazyk a informatika v 1. a 2. ročníku a posilnením vyučovacích predmetov prírodoveda a výtvarná výchova pre primárne vzdelávanie⁴. V nižšom strednom vzdelávaní boli posilnené predmety vzdelávacích oblastí jazyk

⁴ prírodoveda – 1 hodina v 3. ročníku; výtvarná výchova – po 1 hodine v 3. a 4. ročníku;

a komunikácia⁵, matematika a práca s informáciami⁶, človek a príroda⁷ a človek a spoločnosť⁸. Novými predmetmi na tomto stupni vzdelávania boli prosociálna výchova v 5. ročníku a konverzácia v anglickom jazyku v 9. ročníku. Voliteľné hodiny v UP v nadväznosti na vyučovanie predmetov vzdelávacej oblasti *Zdravie a pohyb* škola nevyužila.

Súčasťou ŠkVP boli **učebné osnovy** (UO) vyučovacích predmetov, ktoré boli rozpracované najmenej v rozsahu príslušného ŠVP. Počet týždenne odučených hodín každého predmetu bol v súlade s predloženými UP. UO posilnených predmetov boli totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP, obsah vzdelávania v UO daných predmetov bol zameraný na zmenu kvality výkonu vo vybraných oblastiach, v predmete dejepis na zavedenie nového tematického celku⁹. UO nových predmetov boli vypracované v zhode so ŠVP.

ŠkVP informoval o spôsobe realizácie **prierezových tém**. Ciele a spôsoby ich uplatňovania boli v ňom zadefinované v súlade so ŠVP. Témy *výchova k manželstvu a rodičovstvu*, *mediálna výchova*, *dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke* boli súčasťou UO a obsahovali ich zaradenie do tém preberaných na jednotlivých vyučovacích predmetoch¹⁰. Okrem realizovania prostredníctvom učebného obsahu predmetov sa napĺňanie cieľov prierezových tém uskutočňovalo kombináciou rôznych foriem v ďalších oblastiach výchovno-vzdelávacieho procesu. Téma *ochrana života a zdravia* bola realizovaná formou účelového cvičenia a školy v prírode, *dopravná výchova* aj formou vychádzok a didaktických hier. Prierezové témy *osobnostný a sociálny rozvoj*, *multikultúrna výchova* či *regionálna výchova a ľudová kultúra* škola realizovala tiež prostredníctvom tematicky zameraných besied, vychádzok v regióne či rozhovorov na triednických hodinách. Formou vychádzok a starostlivosti o kútiky živej prírody v triedach bola realizovaná téma *environmentálna výchova*. Vzdelávanie v oblasti finančnej gramotnosti (FG) sa uskutočňovalo prostredníctvom UO predmetov slovenský jazyk a literatúra, matematika, informatika, fyzika, geografia, občianska náuka a etická výchova. Národný štandard FG škola okrem začlenenia čiastkových tém podľa vhodnosti do vyučovacích hodín realizovala aj formou jednotňovej blokovej aktivity v rozsahu 5 vyučovacích hodín na každom stupni vzdelávania. Pri tejto aktivite škola využívala didaktické materiály (výučbové CD, pracovné zošity, spoločenské hry) získané z projektu realizovaného v školskom roku 2017/2018. V sledovanom výchovno-vzdelávacom procese jednotlivé kapitoly a témy NŠFG neboli uplatnené.

Škola deklarovala v ŠkVP vytvorenie podmienok pre **vzdelávanie žiakov so ŠVVP** a ich vzdelávanie formou školskej integrácie. Podľa odporúčaní poradenského zariadenia mali integrovaní žiaci so ZZ vypracované individuálne vzdelávacie programy (IVP). S IVP boli

⁵ slovenský jazyk a literatúra – 1 hodina v 9. ročníku; druhý cudzí jazyk (nemecký jazyk, ruský jazyk) – po 2 hodiny v 7. až 9. ročníku;

⁶ matematika – po 1 hodine v 5., 6., 8. a 9. ročníku; informatika – 1 hodina v 5. ročníku;

⁷ biológia – 1 hodina v 6. ročníku;

⁸ dejepis – po 1 hodine v 6. a 7. ročníku; geografia – po 1 hodine v 6. a 7. ročníku;

⁹ Slovania v stredoveku so zameraním na históriu Čechov, Poliakov a Rusov;

¹⁰ *výchova k manželstvu a rodičovstvu* – slovenský jazyk a literatúra, občianska náuka, etická výchova/náboženská výchova; *mediálna výchova* – slovenský jazyk a literatúra, občianska náuka, etická výchova/náboženská výchova; *dopravná výchova* – *výchova k bezpečnosti v cestnej premávke* – vlastiveda, prvouka, telesná výchova, matematika;

oboznámení všetci vyučujúci aj zákonní zástupcovia žiakov, čo potvrdili svojím podpisom. Zákonnému zástupcovi bola poskytnutá kópia IVP v elektronickej prípadne printovej podobe. Súbor dokumentov na zabezpečenie deklarovovaných zámerov školy v oblasti výchovy a vzdelávania mala škola vypracovaný, zásadné dokumenty a vnútorné predpisy boli prerokované v pedagogickej rade.

Pedagogická a ďalšia dokumentácia¹¹ boli vedené trvalým spôsobom v elektronickej podobe v súlade s platnými právnymi predpismi alebo na tlačivách podľa vzorov schválených a zverejnených ministerstvom školstva.

Vedúci PZ školy podporovali odborný rast PZ. **Plán profesijného rozvoja** vyplýval zo zamerania školy a bol vydaný riaditeľom po prerokovaní so zriaďovateľom a pedagogickou radou. Vymedzoval zásady procesu vzdelávania súvisiaceho s výkonom pracovnej činnosti PZ pre potreby zvyšovania kvality výchovno-vzdelávacieho procesu na škole. V aktuálnom školskom roku PZ na svojom profesijnom raste a sebarozvoji pracovali prostredníctvom aktualizáčného vzdelávania realizovaného predovšetkým internými PZ, ojedinele aj externým lektorom z Centra poradenstva a prevencie (CPaP)¹². V rámci profesijného rozvoja poskytovaného externou formou sa za ostatné dva roky vzdelávaní s rôznym obsahovým zameraním¹³ zúčastnili všetci zamestnanci školy, z nich najviac (po 35) absolvovalo vzdelávanie v oblasti vzdelávania žiakov so ZZ, podpory menej úspešných žiakov a rozvoja funkčných gramotností. Podľa plánu profesijného rozvoja sa aktualizáčné vzdelávanie PZ v prevažnej miere zameriavalo totožne na digitalizáciu a inklúziu. Využívanie poznatkov zo vzdelávaní PZ v edukácii (vedenie žiakov k zmysluplnému využívaniu IKT či vytváranie podmienok na inkluzívne vzdelávanie každého žiaka) bolo zaznamenané len na tretine priamych pozorovaní vyučovacieho procesu. Plán vlastného manažérskeho a pedagogického rozvoja vedúci PZ nemali vypracovaný.

Riaditeľ školy vydával rozhodnutia vo veciach ustanovených zákonom¹⁴. Boli vydané v zmysle platnej legislatívy a zaznamenané v katalógových listoch žiakov. V minulom školskom roku rozhodnutím riaditeľ školy povolil vykonať komisionálnu skúšku z dôvodu neprospievania v predmete matematika 1 žiačke 4. ročníka. Žiačka vykonala skúšku úspešne. Na základe vydaného rozhodnutia riaditeľa školy plnili povinnú školskú dochádzku v školách mimo územia SR spolu 2 žiaci 1. stupňa, z nich 1 vykonal v predchádzajúcom školskom roku komisionálnu skúšku.

Zriadené **metodické orgány** (2 metodické združenia a 6 predmetových komisií) mali stanovené konkrétne ciele a vypracované plány práce na príslušný školský rok. Zápisnice zo zasadnutí preukázali ich smerovanie a agendu¹⁵ súvisiacu so zabezpečovaním výchovno-vzdelávacieho

¹¹ triedne knihy; triedne výkazy, katalógové listy žiakov, protokoly o komisionálnych skúškach, Návrh na vzdelávanie dieťaťa alebo žiaka so ŠVVP (v materskej škole, v základnej škole, v strednej škole a v špeciálnej škole);

¹² CPaP Zuzkin park 10, Košice (elokované pracovisko Galaktická 11, Košice);

¹³ 31 inklúzia; 1 sociálno-patologické javy (šikanovanie, extrémizmus); 1 výchova k demokratickému občianstvu a k ľudským právam; 25 kritické myslenie; 15 transversálne zručností; 20 inovácie foriem a metód vo vzdelávaní; 18 bádateľsky orientované vzdelávanie v prírodovedných predmetoch; 10 využívanie autoevalvačných procesov na rozvíjanie kvality vlastnej pedagogickej práce školy; 10 digitálne spracovanie didaktických materiálov a ich využitie v edukačnom procese;

¹⁴ rozhodnutie o prijatí žiaka do školy; o oslobodení žiaka od vzdelávania sa vo vyučovacom predmete alebo jeho časti; o povolení plniť povinnú školskú dochádzku mimo územia Slovenskej republiky; o umožnení štúdia žiaka podľa IVP; o uložení výchovných opatrení a o povolení vykonať komisionálnu skúšku;

¹⁵ vypracovaním a úpravou UO, opatreniami prijatými k riešeniu problémov vzniknutých počas DIV, využívaním odborných učební, organizovaním súťaží/mimoškolskej činnosti, prípravou žiakov na celoslovenské testovanie,

procesu. Značnú časť činnosti metodických orgánov tvorilo hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov, ich následná analýza a odporúčanie krokov pre ich zlepšenie. Navrhované opatrenia bez konkretizovania zodpovednosti a určenia termínov na ich splnenie znižovali ich efektivitu. Podieľanie sa na internom vzdelávaní PZ formou otvorených hodín alebo vzájomných hospitácií nebolo preukázané. Vyhodnocovaniu zohľadňovania potrieb žiakov so ŠVVP sa venovali len v konštatívnej rovine.

Školou nastavený **vnútorný systém kontroly a hodnotenia** žiakov mal určené spôsoby, formy, postupy a kritériá hodnotenia. V prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu a správania žiaka škola informovala zákonného zástupcu preukázateľným spôsobom. Kontrolná činnosť bola plánovaná v dostatočnom rozsahu, zameraná na všetky oblasti výchovno-vzdelávacej činnosti školy. Žiaci 1. ročníka boli hodnotení slovne. Neklasifikované boli predmety etická výchova a náboženská výchova na 1. stupni, ostatné predmety učitelia klasifikovali. Kontrolou katalógových listov a triednych výkazov sa zistilo, že v školskom roku 2021/2022 škola z celkového počtu 498 žiakov evidovala 2 žiakov, ktorí boli hodnotení z jedného alebo viacerých predmetov stupňom nedostatočný (menej úspešní žiaci). Nedostatky sa vyskytli v hodnotení žiakov so ŠVVP. Kontrolou diktátových zošitov žiaka so ŠVVP bolo zistené, že diktáty zo slovenského jazyka a literatúry mal klasifikované známku (nie uvedením počtu chýb), čo bolo v rozpore s odporúčaním poradenského zariadenia a platným metodickým pokynom na hodnotenie a klasifikáciu žiakov.

Vedenie školy malo vypracovaný *vnútorný systém kontroly a hodnotenia PZ*, v ktorom si určilo oblasti, formy, metódy a obsah vnútornej kontroly a stanovilo kritériá hodnotenia PZ. Negatívny dopad na efektívnu činnosť nastaveného systému mala chýbajúca systematická spolupráca širšieho manažmentu školy. V aktuálnom školskom roku plánovanú hospitačnú činnosť¹⁶ vykonávali iba zástupkyne riaditeľa školy. Hodnotenia z hospitačnej činnosti boli poväčšine v pozitívnej rovine, hospitujúce zistenia vyhodnocovali s PZ pohovorom, ojedinele prijímali opatrenia¹⁷. V predloženej dokumentácii chýbali záznamy o zovšeobecnení zistení z vykonanej kontroly a záznamy z monitorovania plnenia prijatých opatrení/odporúčaní.

Systematické plánované **sebahodnotenie** škola nerealizovala, aj keď ho považovala za užitočný nástroj zvyšovania kvality práce školy a nevnímala ho ako ďalšiu zbytočnú byrokratickú záťaž bez významného vplyvu na kvalitu školy.

PZ považovali **klímu školy** za otvorenú. Merané dimenzie boli v pásme bežných hodnôt. V oblastiach – *angažované správanie učiteľov, ústretové správanie riaditeľa a sociálna blízkosť učiteľov* boli výsledné hodnoty na úrovni slovenského priemeru. PZ vnímali zbor ako súdržný, vzájomné vzťahy hodnotili ako priateľské, panovala medzi nimi vzájomná dôvera. *Direktívnosť a ústretové správanie riaditeľa, frustrovanosť učiteľov a ich otvorenosť* boli hodnotené priaznivejšie ako priemer. Vzájomné vzťahy medzi učiteľmi a žiakmi školská inšpekcia posudzovala na základe analýzy dotazníka zadaného v 3 triedach 49 žiakom 8. a 9. ročníka. Podľa vyhodnotenia jeho výsledkov viac ako polovici opýtaných žiakov prekážal prístup

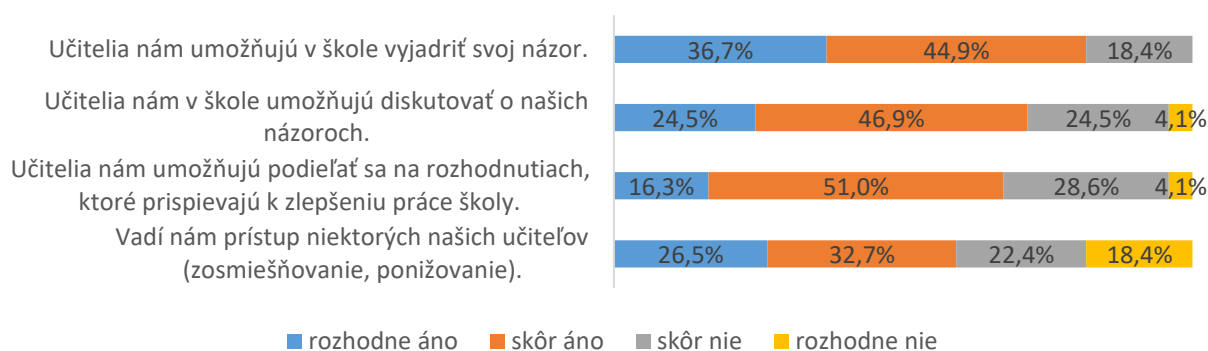
termínmi konzultačných hodín, vyšetrovaniami žiakov so ŠVVP, spolupracou so školskou špeciálnou pedagogičkou a pedagogickými asistentmi, zvýšenou absenciou žiakov, plánom kariérneho rastu členov metodických orgánov, požiadavkami na materiálové zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu, prípravou aktivít na propagáciu prírodovedných predmetov;

¹⁶ so zameraním na sledovanie rozvoja jednotlivých kompetencií, stanovenie vzdelávacích cieľov, využívanie rôznorodých metód a foriem práce a zohľadňovanie individuálnych potrieb žiakov;

¹⁷ uplatňovanie inovatívnych metód, poskytnutie spätnej väzby na zlepšenie výchovno-vzdelávacieho procesu;

niektorého z učiteľov, čo poukazovalo na to, že škola neposkytovala atmosféru bezpečia a dôvery všetkým aktérom vzdelávania. Väčšina respondentov síce deklarovala možnosť vyjadriť svoj názor, avšak možnosť o ich názore diskutovať uviedli menej ako dve tretiny. Približne rovnaký počet opýtaných uviedol, že im učitelia umožňovali podieľať sa na rozhodnutiach na zlepšenie práce školy. Zistenia z dotazníka ďalej poukazovali na podporovanie osvojenia si a využívania efektívnych stratégií učenia učiteľmi. Podľa väčšiny žiakov vyučujúci ich viedli k samostatnosti pri plánovaní a organizovaní vlastného učenia, pristupovali k nim podľa ich schopností, na hodinách im umožňovali hodnotiť svoju prácu a poskytovali im efektívnu spätnú väzbu. Tri štvrtiny opýtaných žiakov považovali vyučovanie za zaujímavé. Priame pozorovania vyučovacieho procesu potvrdili uplatňovanie efektívnych stratégií vyučovania na dvoch tretinách sledovaných hodín.

Graf 9 Vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi z pohľadu žiakov

Škola vo svojom základnom dokumente proklamovala rovnocenný prístup k vzdelaniu s dôrazom na rozvíjanie sebapoznania a sebahodnotenia žiakov a tiež na budovanie dobrého triedneho tímu. Na vytváraní podnetného prostredia a kultúry sa svojou činnosťou podieľali všetci PZ. Vo výchove a vzdelávaní podporovali efektívnu a dôstojnú komunikáciu, vzájomnú spoluprácu a kooperatívne riešenie problémov. Primárnu prevenciu drogových závislostí a ďalších sociálno-patologických javov zastrešovala koordinátorka prevencie. Mala vypracovaný plán koordinátora prevencie, ktorý tvoril osnovu pre realizovanie preventívnych aktivít¹⁸, prednášok príslušníkov policajného zboru a ďalších činností zameraných na utuženie medziludských vzťahov v triednych kolektívoch a škole. Podstatnú časť primárnej prevencie tvorili aktivity na triednických hodinách prostredníctvom vyškolených peer aktivistov, prezentácie na vyučovacích hodinách výchovných predmetov a zmysluplné trávenie voľného času žiakov v rámci krúžkovej činnosti. V rozhovore koordinátorka uviedla, že pravidelne realizovala monitoring zameraný na prevenciu a odhaľovanie negatívnych javov v správaní žiakov, čo preukázala vyhodnotením dotazníka a prijatými opatreniami¹⁹. Zo zistení z dotazníka týkajúceho sa bezpečnosti školského prostredia zadaného 67 žiakom 6. a 7. ročníka vyplynulo, že žiaci sa cítili v škole bezpečne a dobre, prestávky radi trávili rozprávaním so spolužiakmi, v blízkosti ktorých sa poväčšine cítili pozitívne. Učiteľov považovali za tolerantných a chápaných a zvyčajne schopných dôsledne a spravodlivo riešiť nevhodné správanie žiakov počas

¹⁸ Európsky týždeň proti drogám; Obchodovanie s ľuďmi; Kyberšikana;

¹⁹ V. A - aktivity na triednickej hodine, prosociálnej výchove, opakovanie dotazníka;

vyučovania. Ochranu a podporu učiteľov ako aj rovnaké rešpektovanie každého žiaka potvrdili aj opýtaní členovia školského parlamentu. Väčšina žiakov síce uviedla, že v škole s učiteľmi diskutujú o pravidlách v školskom poriadku a učia sa spôsoby správania v prípade ubližovania, účasť na aktivitách zameraných na riešenie konfliktov a vzťahov v triede alebo mimo školy však potvrdila iba polovica opýtaných. Negatívnym zistením z dotazníkov bola skutočnosť, že tretina žiakov bola svedkom šikanovania a menej ako pätina uviedla, že bola sama šikanovaná, pričom respondenti za najčastejšie miesto šikanovania uvádzali triedu počas prestávky, skúsenosť s kyberšikanou potvrdilo 7 % žiakov. Podozrenia zo šikanovania žiakov v ostatnom roku potvrdil v rozhovore aj riaditeľ školy a koordinátorka prevencie.

V minulom školskom roku škola evidovala **2 menej úspešné žiačky**, obidve z 1. stupňa. So žiačkou, ktorá v minulom školskom roku nepospela vo 4. ročníku z 1 predmetu bol v rámci školskej inšpekcie uskutočnený rozhovor. Zároveň bol zadaný dotazník jej vyučujúcej. V rozhovore žiačka síce potvrdila vyjadrenia vyučujúcej, že sa jej na hodinách venovala viac ako ostatným žiakom, vysvetlila jej kde robila chyby a v čom mala pridať, povzbudzovala ju a pochválila, avšak s doučovaním mimo vyučovacích hodín, robením iných úloh či rovesníckou podporou nesúhlasila. Intervencia zo strany vyučujúcej a školskej špeciálnej pedagogičky, ktorej pomoc žiačka uviedla v rozhovore jej ale umožnila úspešne vykonať komisionálnu skúšku a postup do ďalšieho ročníka. V rozhovore riaditeľ školy a súčasná vyučujúca žiačky uviedli, že práca s ňou bola veľmi zložitá. Rodičia žiačky nemali záujem o vzdelávanie dcéry, škola spolupracovala prevažne so starou mamou, ktorá dbala na jej dochádzku a prípravu na vyučovanie. Žiačka mala diagnostikované ŠVVP bez potreby vzdelávania podľa IVP, avšak s pribúdajúcim vekom prejavovala menší záujem o vzdelávanie a doučovania sa nezúčastňovala. Žiačka 1. ročníka, ktorá nepospela z viacerých predmetov bola na základe žiadosti rodičov preradená do špeciálnej školy. Z rozhovoru s vedením školy a výchovnou poradkyňou vyplynulo, že išlo o žiačku so ŠVVP, ktorej rodičia napriek školou poskytnutej intervencii zhodnotili, že vzdelávanie v špeciálnej škole bude pre ich dcéru prínosnejšie a poskytne jej viac možnosti zažiť úspech ako vzdelávanie integráciou v bežnej triede. Ojedinele sa v škole vyskytli žiaci, ktorí mali zhoršený prospech, ale tento stav bol zvyčajne prechodný a mal objektívne príčiny. Škola mala vytvorený systém na ich podporu, výsledky žiakov analyzovala na rokovaní pedagogickej rady a zasadnutiach väčšiny metodických orgánov a riešila v spolupráci so zákonnými zástupcami. Všetci vyučujúci mali stanovené konzultačné hodiny, počas ktorých sa venovali žiakom, ktorí vykazovali nedostatky v nimi vyučovaných predmetoch. Z osobných plánov profesijného rozvoja vyplynulo, že PZ sa zúčastňovali vzdelávaní zameraných na prácu s problémovými žiakmi vrátane žiakov so ŠVVP. Z odpovedí z dotazníka pre PZ (*menej úspešní žiaci*) však vyplynulo, že podpora vedenia školy pri práci s týmito žiakmi a vytváranie podmienok na ďalšie vzdelávanie učiteľov v danej problematike neboli postačujúce. Podľa zistení z priamych pozorovaní vyučovacieho procesu účinnosť systému na podporu menej úspešných žiakov negatívne ovplyvnila nízka miera personalizovania výučby.

Osobnostný rozvoj žiakov škola podporovala ich zapájaním do bohatej mimoškolskej činnosti. Účasťou žiakov na školou pravidelne organizovaných podujatiach²⁰ podporovala pohybové

²⁰ Hýb sa Dneperská, Šarkaniáda, Malá školská olympiáda, Farebný týždeň, Rozlúčka so šlabikárom, Mikulášska burza, Vianočná burza žiackych prác, Karneval, Experimentáreň;

aktivity žiakov, ich správnu životosprávu či záujem o humanitné a prírodovedné predmety. Okrem práce v 21 záujmových útvaroch súkromného centra voľného času sa žiaci zúčastňovali predmetových súťaží/olympiád, exkurzií, návštev divadla a participovali v krátkodobých projektoch²¹. Na škole pracovali 2 kluby²² podporujúce rozvoj komunikačných zručností v anglickom jazyku. Pre rodičovskú verejnosť a pre záujemcov škola každoročne realizovala deň otvorených dverí. Triedni učitelia spolupracovali s rodičmi pri zabezpečovaní podujatí v rámci triedy alebo organizácii a realizácii mimoškolskej činnosti²³.

Systém **výchovného poradenstva a prevencie** škola zabezpečovala prostredníctvom činnosti jeho jednotlivých zložiek. Funkciu výchovného poradcu vykonávala PZ, ktorá zároveň vykonávala aj špecializované činnosti kariérneho poradcu. V oblasti profesijnej orientácie žiakov využívala dostupné programy (Proforient), spolupracovala s CPaP a Štátnym inštitútom odborného vzdelávania. Vzdelávanie v tejto oblasti neabsolvovala. Pri riešení osobnostných, vzdelávacích, profesionálnych a sociálnych potrieb detí spolupracovala okrem CPaP tiež s triednymi učiteľmi, koordinátorkou prevencie a školskou špeciálnou pedagogičkou, ktorá na škole pracovala na plný úväzok. Napriek tomu, že výchovná/kariérna poradkyňa v rozhovore a dotazníku proklamovala plnenie úloh výchovného poradenstva formou konzultačných hodín, účasť na osobnom rozhovore s ňou uviedla len štvrtina opýtaných žiakov. Jej identitu, vedomosť o konzultačných hodinách či účasť rodičov na osobných stretnutiach potvrdila len málo viac ako polovica respondentov.

Zložku primárnej prevencie a sociálno-patologických javov v nastavenom systéme zastrešovala koordinátorka prevencie²⁴. Z riadeného rozhovoru s ňou vyplynulo, že na podporu wellbeingu žiakov boli zamerané aktivity peer programu, rozvoj interpersonálnych zručností a prosociálneho správania škola realizovala prostredníctvom obsahu predmetu prosociálna výchova. Koordinátorka ďalej uviedla, že pri realizácii preventívnych aktivít a programov pre peer aktivistov spolupracovala s CPaP. K otázkam súvisiacim s prevenciou a odhaľovaním negatívnych javov v správaní žiakov a príznakov šikanovania v triede/v škole sa vyjadrili žiaci v spomínanom dotazníku *bezpečnosť školského prostredia*. Z analýzy jeho výsledkov vyplynulo, že prevažná časť respondentov nevedela, kto bol v škole koordinátorom primárnej prevencie.

Napriek tomu, že škola zabezpečovala primerané personálne, priestorové, materiálo-technické podmienky pre realizáciu poradenstva, z rozhovorov a zadaných dotazníkov vyplynulo, že vytvorený systém kooperácie a participácie na poskytovaní podpory pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní žiakov nebol účinný. Nedostatky sa prejavili v koordinácii činností jednotlivých zložiek a určení primárnej zodpovednosti za nastavovanie a realizáciu stratégií na podporu celostného rozvoja žiakov vrátane preventívnych programov, aktivít na podporu inkluzívneho rozvoja školy. Absentoval monitoring činností v oblasti poradenstva, chýbala evidencia poskytnutých intervencií žiakom/rodičom vrátane ich analýzy a vyhodnocovania. Na uskutočňovaní ŠkVP sa svojou prácou podieľali takisto 4 pedagogickí asistenti, ktorí vykonávali činnosť vyplývajúcu z ich pracovnej pozície a v súlade s určenou náplňou práce.

Riadenie školy bolo na priemernej úrovni.

²¹ Osmjankova literárna záhrada, Program Školské ovocie, Wocabee;

²² Kids club na 1. stupni, Teens club na 2. stupni;

²³ Tekvičiada, Imatrikulácia žiakov 1.ročníka;

²⁴ vedúca vychovávateľka súkromného školského klubu detí;

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Riaditeľ školy spĺňal **kvalifikačné predpoklady** a požiadavky na výkon činnosti vedúceho PZ. Do funkcií zástupkyň menoval 3 PZ, ktoré spĺňali kvalifikačné predpoklady a požiadavky na výkon svojich funkcií. Proces výchovy a vzdelávania bol zabezpečený pedagogickými zamestnancami, ktorí spĺňali požadované kvalifikačné predpoklady, celková odbornosť vyučovania bola zabezpečená – 90,5 %²⁵. V primárnom vzdelávaní boli neodborne vyučované predmety informatika a etická výchova. Predmety technika, informatika, matematika a anglický jazyk boli čiastočne neodborne odučené v nižšom strednom vzdelávaní. Najnižšiu odbornosť vyučovania (3,85 %) na 1. stupni škola zabezpečovala v predmete informatika. Na 2. stupni najnižšiu odbornosť vykazovalo vyučovanie predmetu technika. Odbornosť vyučovania v predmete informatika bola zabezpečená na 47,83 %. Napriek nízkej miere odbornosti vyučovania bolo zastúpenie predmetu informatika v ŠkVP posilnené 2 hod/týždenne celkovo na 1. stupni a 1 hod/týždenne na 2. stupni vzdelávania.

Škola mala vo vzťahu k počtu žiakov vytvorené postačujúce podmienky pre vzdelávanie, ktoré jej umožňovali napĺňať obsahový štandard ŠkVP. Disponovala 2 odbornými učebňami informatiky, po 1 odbornej učebni fyziky, chémie a biológie, zrekonštruovanou a dostatočne materiálne vybavenou školskou dielňou, 2 telocvičňami, školskou posilňovňou a školskou jedálňou. Mimoriadnej obľube sa tešila priestranná funkčne zariadená školská knižnica a relaxačné kútiky v spoločných priestoroch školy. Zodpovedajúce bolo základné vybavenie v kmeňových triedach a odborných učebniach, ktoré boli vybavené osobnými počítačmi (PC) s pripojením na internet, dataprojektormi a interaktívnymi tabuľami, z ktorých niektoré disponovali interaktívnym aplikačným softvérom. Vybavenie funkčnou digitálnou technikou v klasických triedach, PC s pripojením na internet v odborných učebniach informatiky spolu s notebookmi, ktoré škola mala k dispozícii alebo vedela promptne zabezpečiť²⁶ bolo postačujúce aj pre prípad prechodu na dištančnú formu vzdelávania. Učebné priestory sa využívali podľa vypracovaných rozvrhov hodín a prevádzkových poriadkov. Škola sídlila v prenajatých priestoroch bývalej štátnej základnej školy, ktoré zdieľala s 2 inými subjektami, zriadenými rovnakým zriaďovateľom. Budova školy bola čiastočne zrekonštruovaná, bezbariérové prostredie nemala vybudované. **Priestory** v interiéri aj exteriéri umožňovali žiakom tráviť prestávky a voľný čas. Vonkajší športový areál bol využívaný na školské aj mimoškolské aktivity. Stravovanie žiakov škola zabezpečovala v školskej jedálni v priestoroch SZŠ. Rovnako postačujúce bolo priestorové vybavenie pre manažment školy a zborovňa pre PZ, väčšina kabinetov pre učiteľov bola vhodným priestorom pre ich prácu a uschovávanie pomôcok, nedostatkom bol ojedinelý prístup do kabinetu cez triedu.

Škola bola dostatočne vybavená učebnicami/učebnými textami schválenými ministerstvom školstva. Dočasné problémy s oneskoreným dodaním objednaných učebníc²⁷ riešili využívaním iných dostupných digitálnych alebo printových materiálov (pracovné listy, hravá matematika, zbierka úloh). Vybavenosť učebných priestorov **učebnými pomôckami**, špeciálnymi

²⁵ 91,0 % na 1. stupni a 90,1 % na 2. stupni;

²⁶ podľa vyjadrenia RŠ, škola mala v prípade potreby možnosť zapožičať si notebooky od Súkromného osemročného gymnázia, ktoré sídlilo v rovnakej budove;

²⁷ v čase školskej inšpekcie nemali ešte dodané učebnice Matematiky pre 7. ročník;

a kompenzačným pomôckami²⁸ a funkčnou didaktickou technikou vo vzťahu k obsahu vzdelávania bola postačujúca.

Riaditeľom školy vydaný **školský poriadok** upravoval základné pravidlá vnútorného režimu školy. Dokument bol prerokovaný v pedagogickej rade a rade školy. Žiaci a ich zákonní zástupcovia s ním boli preukázateľne oboznámení. Školský poriadok a aktualizovaná smernica o prevencii a riešení šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach boli zverejnené na webovom sídle SZŠ. V školskom roku 2021/2022 škola zaznamenala 29 921 ospravedlnene vymeškaných hodín na 1. stupni, z nich 256 hodín vymeškali žiaci so ZZ. Z celkového počtu 29 108 (z toho 4 938 žiaci zo ZZ) vymeškaných hodín na 2. stupni bolo 86 neospravedlnene vymeškaných hodín, z nich 8 hodín vymeškali žiaci so ZZ. Na posilnenie disciplíny za menej závažné previnenia proti školskému poriadku bolo udelených 5 pokarhaní a 206 pochvál od triedneho učiteľa alebo riaditeľa školy.

V škole bol ustanovený **školský parlament**, mal vypracovaný štatút a pracoval pod vedením koordinátorky. Svojou činnosťou sa podľa zistení z dotazníka zadaného jeho 7 členom podieľal na aktivitách školy. V uvedenom dotazníku väčšina členov potvrdila, že navrhovala aktivity do plánu práce školy a podnety na zlepšenie práce školy. Viac ako dve tretiny uviedli, že ich návrhy a pripomienky boli zapracované do školského poriadku a rovnaký počet respondentov dosvedčil spoluprácu s výchovným poradcom pri riešení výchovných problémov alebo pri formovaní ústretových vzťahov v triednych kolektívoch. Nedostatky sa vyskytli v jeho organizačnej štruktúre. Členmi orgánu žiackej školskej samosprávy boli podľa štatútu aj zástupcovia PZ a vedenia školy, čo bolo v rozpore s platnými právnymi predpismi.

Pri **organizácii vyučovania** v škole boli dodržané základné fyziologické, psychické a hygienické potreby žiakov.

Aktivity mimo vyučovania škola uskutočňovala v súlade s platnými právnymi normami. Dokumentácia súvisiaca s ich organizovaním obsahovala príslušné materiály (organizačné zabezpečenie, informovaný súhlas, záznam o poučení o **bezpečnosti a ochrane zdravia**).

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na veľmi dobrej úrovni.

1.3 INÉ ZISTENIA

Žiadne.

2 ZÁVERY

Úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu bola posudzovaná na základe sledovania a vyhodnocovania procesov učenia sa žiakov v súvislosti s rozvojom ich jednotlivých kompetencií. Posilnenie vzdelávacej oblasti *jazyk a komunikácia* v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu malo pozitívny vplyv na efektívne rozvíjanie komunikačných spôsobilostí žiakov. Nedostatky sa vyskytli v podpore rozvíjania kognitívnych zručností na úrovniach vyšších myšlienkových procesov. Pri rozvoji kompetencií k celoživotnému učeniu sa zlepšenie vyžadovala oblasť reflexie a sebareflexie. V rámci rozvoja občianskych zručností a sociálnych konvencií rezervy boli v iniciovaní žiakov k zdôvodňovaniu a argumentácii. Nadobudnuté

²⁸ kartičky s porovnávacími znamienkami; kocky s číslicami, kartičky s radovými a základnými číslovkami; číselný rad; pravidlá matematických výpočtov; slovníky;

poznatky z absolvovaných vzdelávaní PZ neboli implementované do výchovno-vzdelávacích činností v dostatočnej miere. **Učenie sa žiakov** v primárnom vzdelávaní a nižšom strednom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

Vypracovaný ŠkVP umožňoval realizovať vzdelávanie v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania stanovenými školským zákonom. Základný dokument síce vymedzoval zameranie školy a vlastné ciele, avšak stanovenie niektorých preferencií (rozvoj digitálnych zručností) nezodpovedali reálnym podmienkam (nedostatočné personálne zabezpečenie vyučovania INF) a neumožňovali jeho plnenie v plnej miere. Pozitívnym prvkom riadenia bola podpora vytvárania podnetného prostredia pre osobnostný rozvoj žiakov zapájaním do bohatej mimoškolskej činnosti. Prínosom bolo zavedenie predmetu prosociálna výchova, ktorý okrem rozvoja sociálnych zručností pomáhal žiakom pri prekonávaní ťažkostí spojených s prechodom na iný stupeň vzdelávania. Priaznivú pozitívnu klímu podporovanú dobrými vzťahmi medzi PZ negatívne ovplyvňoval vzťah niektorých učiteľov k žiakom, ktorých správanie (zosmiešňovanie, ponižovanie) neposkytovalo dostatočný pocit istoty a bezpečia v škole. Nedostatky sa vyskytli v hodnotení žiakov so ŠVVP. Kontrolný systém vo sfére riadenia si vyžadoval zlepšenie v oblasti monitorovania, analýzy zistení na zasadnutiach poradných orgánov a kontroly plnenia prijatých opatrení. Priestor na skvalitnenie riadenia školy bol tiež v oblasti služieb, konkrétne v nastavenom systéme poradenstva a prevencie. Vytvorenému systému chýbal koordinovaný jednotný a ucelený postup pri poskytovaní poradenstva žiakom, PZ a zákonných zástupcov pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní i riešení osobnostných, vzdelávacích, sociálnych či profesijných potrieb žiakov. **Riadenie školy** bolo na priemernej úrovni.

Pedagogickí zamestnanci a vedenie školy spĺňali kvalifikačné predpoklady. Zabezpečená odbornosť vyučovania a priestorové podmienky školy umožňovali realizáciu ŠkVP. Vybavenosť školy didaktickou/IKT technikou, učebnými a kompenzačnými pomôckami bola primeraná. Subjekt mal vytvorené podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia. Nedostatky sa vyskytli v organizácii školského parlamentu. Zlepšenie si vyžadovalo zabezpečenie odbornosti vyučovania vo voliteľných resp. posilnených predmetoch, ktorými škola vo svojom ŠkVP reflektovala špecifické podmienky či požiadavky žiakov. **Podmienky výchovy a vzdelávania** boli na veľmi dobrej úrovni.

Školská inšpekcia na hodnotenie škôl/školských zariadení používa tieto hodnotiace výrazy:

veľmi dobrý	- výrazná prevaha pozitív, drobné formálne nedostatky, mimoriadna úroveň
dobrá	- prevaha pozitív, formálne, menej významné vecné nedostatky, nadpriemerná úroveň
priemerný	- vyrovnanosť pozitív a negatív, priemerná úroveň
málo vyhovujúci	- prevaha negatív, výrazné nedostatky, citelne slabé miesta, podpriemerná úroveň
nevyhovujúci	- výrazná prevaha negatív, zásadné nedostatky ohrozujúce priebeh výchovy a vzdelávania

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 144 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojitosti s Čl. 4 ods. 4 v nadväznosti na bod 11 prílohy č. 2 Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy (*hodnotenie diktátu žiaka s vývinovými poruchami učenia známku*);
2. § 26 ods. 3 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*zastúpenie vedúcich PZ v školskom parlamente*).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. **odporúča**
 - zabezpečiť vzdelávanie učiteľov so zameraním na oblasť rozvíjania vyšších myšlienkových procesov, využívania sebareflexie a vzájomného hodnotenia žiakmi a kooperatívnych foriem vyučovania;
 - zefektívniť systém výchovného poradenstva a prevencie vytvorením školského podporného tímu pre inkluzívne vzdelávanie;
 - vypracovať plán vlastného manažérskeho a pedagogického rozvoja vedúcich PZ;
 - vykonávať kontrolnú činnosť vedenia školy dôsledne, analyzovať zistenia na zasadnutí poradných orgánov, vyhodnocovať plnenie a účinnosť opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov;
 - zabezpečiť poskytovanie atmosféry bezpečia a dôvery všetkým aktérom vzdelávania;
 - zabezpečiť zvýšenie odbornosti vyučovania voliteľných/posilnených predmetov;
 - realizovať autoevalváciu školy s cieľom skvalitniť proces a výsledky vzdelávania.
2. **ukladá kontrolovanému** subjektu v lehote do 05. 12. 2022 **priať konkrétne opatrenia** na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa *hodnotenia žiakov so ZZ a členstva v školskom parlamente* a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Košice s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.

Správu o splnení prijatých a uložených opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Košice v termíne do 30. 06. 2023.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. školský vzdelávací program *Kvalitní v škole – úspešní v živote*;
2. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2021/2022;
3. zriaďovacia listina;
4. dokumentácia žiakov so ŠVVP;
5. zápisnice z rokovania pedagogickej rady a rady školy;
6. triedne knihy a triedne výkazy;

7. katalógové listy žiakov;
8. protokol o komisionálnej skúške;
9. rozhodnutia vydané riaditeľom školy;
10. dokumentácia metodických združení a predmetových komisií;
11. plán profesijného rozvoja;
12. školský poriadok, smernica k prevencii a riešeniu šikanovania;
13. dokumentácia kontrolnej činnosti;
14. záznamy o práci v záujmovom útvare;
15. dokumentácia výchovného poradcu, školského špeciálneho pedagóga a koordinátora prevencie;
16. plány činnosti pedagogických asistentov;
17. doklady o vzdelaní pedagogických zamestnancov;
18. prevádzkové poriadky odborných učební;
19. štatút školského parlamentu;
20. dokumentácia k organizovaniu mimoškolských aktivít.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

Školská inšpektorka: RNDr. Anežka Nováčková

Dňa: 11. 11. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Košice:
RNDr. Anežka Nováčková
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Mgr. Peter Ferenčák

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 15. 11. 2022 v Košiciach:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Košice:

RNDr. Anežka Nováčková

.....

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Peter Ferenčák

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú (vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Peter Ferenčák, riaditeľ školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

RNDr. Anežka Nováčková, školská inšpektorka

.....

3 PRÍLOHY

1. **Klíma školy** (graf)
2. **Údaje o škole** (graf)

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti